

Maltas Dzirnas

Maltas apvienības pārvaldes
MALTAS PAGASTA bezmaksas informatīvais izdevums

Iznāk reizi mēnesī kopš 2006. gada, numerācija no 2016. gada 29. aprīļa.

2025. gada Nr.6 (jūnijs)

AKTUALITĀTES ĪSUMĀ

No 3. jūlija līdz 7. augustam (ieskaitot) Maltas apvienības pārvaldes vadītājs Edgars Blinovs ir atvaļinājumā, viņu aizvieto vietnieks saimnieciskajos jautājumos Gatis Pučka.

Maltas vidusskolas 10.–12.klašu deju kolektīvs „Dzirksts” (vadītāja Skaidrīte Babre) piedalās Skolēnu dziesmu un deju svētkos, kas norisinās no 5. līdz 13. jūlijam. Rēzeknes novadu svētkos pārstāv ap 300 bērnu un jauniešu no 12 tautu deju

kolektīviem, 4 folkloras kopām, 2 teātra sporta komandām, 3 vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas pulciņiem.

Līdz 31. jūlijam var iesniegt pieteikumus balvai “Latvijas sakoptākais daudzdzīvokļu mājas pagals 2025”. Piecās nominācijās var iegūt 700 eiro, bet viens no finālistiem pretendēs uz galveno balvu 1500 eiro. Vairāk vietnē majoklis.lv.

Vasaras laikā NVO programmas ietvaros MAP pagastos darbojas jaunieši un palīdz veikt saimnieciskus darbus.

Vidusskolā pasniegtas balvas „Skolas lepnums”

Noslēdzot mācību gadu, 30. maijā Maltas vidusskolā notika pasākums „Skolas lepnums 2025”. Zinībās lieliskus rezultātus šogad uzrādījuši 38 skolēni, bet goda diplomu izpelnījās Raivis Madelāns. Nominācijā „Lepnums sportā” sveikti 15 skolēni, bet īpaši atzīmēts Lauris Antiņš. „Lepnums mākslā” – 33 skolēni, bet īpaši sveikta Adriana Poplavska. „Tehniskajā jaunradē un stratēģijās” sveikti 15 skolēni, bet šogad īpaši atzīmēts Kristīnes Gruznavas veikums. Direktores balvu šogad saņēma Viktors Šemeņevs. Tāpat šogad pirmoreiz tika godināti arī vecāki, kuriem skola pateicas par atbalstu un nesavtīgo ieguldījumu: Marina Liepiņa, Skaidrīte Svīkša un Natālija Stafecka.

Lai jauniešu sapņus sadzird debesis...

Maltas vidusskolas 12. klases izlaidumā,
Katerinas Marcinkevičas foto

9. klašu izlaiduma bildes – 6. lpp.

Par Rēzeknes novada domes priekšsēdētāju ievēl Guntaru Skudru

20. jūnijā uz pirmo domes sēdi sanāca 14 no 15 jaunieievēlētajiem Rēzeknes novada domes deputātiem. Priekšsēdētāja amatam tika izvirzīti divi kandidāti – Guntars Skudra un Jekaterina Ivanova. Ar 11 balsīm “par” par domes priekšsēdētāju tika ievēlēts līdzšinējais Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes vadītājs Guntars Skudra. Kā svarīgākie pašvaldības darba virzieni tika minēti arī uzņēmējdarbības veicināšana, izglītības un sociālās jomas attīstība, kā arī infrastruktūras uzlabošana.

Deputāti vienojās virzīt izskatīšanai grozījumus pašvaldības nolikumā, kas paredz iespēju iecelt divus domes priekšsēdētāja vietniekus līdzšinējā viena vietā.

Vēlēšanu rezultāti : "Jaunā Vienotība", Kustība "Par!", Latgales partija, Jaunā konservatīvā partija – 3 deputātu vietas: **Guntars Skudra, Anita Ludborža, Inta Brence**; "Kopā Latvijai" 2 vietas: **Jekaterina Ivanova, Zigfrīds Lukaševičs**; Zaļo un Zemnieku savienība 2 vietas: **Gunārs Smeilis, Artūrs Šķesters**; "Latvijas attīstībai" 2 vietas: **Georgijs Jevsikovs, Jānis Freibergs**; "Latvijas Reģionu apvienība" 2 vietas: **Līvija Plavinska, Jānis Matvejenko**; Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" 2 vietas: **Aija Kiserovska, Oskars Babris**; Latvijas Zaļā partija 1 vieta – **Igors Lucijanovs**; "Latvija pirmajā vietā" 1 vieta – **Jelena Stepule**.

Novadā būvvaldes funkcijas veiks pilsētas būvvalde

Rēzeknes novada pašvaldība nolēmusi deleģēt būvvaldes funkciju izpildi Rēzeknes valstspilsētas pašvaldībai, noslēdzot sadarbības līgumu, kas stājas spēkā 2025. gada 1. jūlijā. Novada būvvaldes darbā konstatētas problēmas: kvalificētu speciālistu trūkums, bieža darbinieku mainība, kapacitātes nepietiekamība. Funkciju deleģēšana ir gan

finansiāli izdevīgāka un būtiski uzlabotos pakalpojumu pieejamība – kopīgas būvvaldes atrašanās vieta būs Rēzeknes pilsētā. Turklāt Rēzeknes valstspilsētas pašvaldībai ir praktiska pieredze šādu funkciju veikšanā ārpus savas administratīvās teritorijas – līdz 2021. gadam būvvaldes pakalpojumi tika nodrošināti arī Viļānu novadā.

Rēzeknes novada pašvaldība arī turpmāk saglabās uzraudzības un kontroles funkciju pār deleģētā pakalpojuma kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Līgums būs spēkā līdz 2026. gada 30. jūnijam, informē sabiedrisko attiecību speciāliste Katrīna Grietiņa.

Aicinājums iedzīvotājiem sakopt īpašumus – nopļaut zāli

Šīgada lietavas veicinājušas zāles augšanu un daudzviet publiski redzamās un pieejamās teritorijās īpašnieki ir aizmirsuši, ka zāles pļaušana ir viņu pienākums! Tāpēc aicinājums nekavējoties sakopt īpašumus atbilstoši saistošajos noteikumos noteiktajām prasībām.

Rēzeknes novada pašvaldības domes saistošie noteikumi Nr.24 “Par teritoriju un būvju uzturēšanu Rēzeknes novadā”, kas apstiprināti 2024. gada 21. martā, paredz arī, ka nekustamā īpašuma teritorijas uztu-

rēšanu un kopšanu nodrošina īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Respektīvi – jānodrošina zālienā pļaušana:

1) nekustamā īpašuma teritorijā, kas redzama publiski, zāli pļauj regulāri 1 (vienu) reizi mēnesī;

2) nekustamā īpašuma teritorijā, kas nav redzama publiski un ir robežota ar sētu vai dzīvžogu, zāli pļauj vismaz 1 (vienu) reizi gadā.

Ja teritorija netiek sakopta, informācija tiek nodota Rēzeknes

novada pašvaldības policijai. Par minēto pienākumu neievērošanu var tikt piemērots brīdinājums vai naudas sods: fiziskām personām līdz 70 naudas soda vienībām, juridiskām personām – līdz 280 soda vienībām.

Jautājumu gadījumā var sazināties ar Maltas apvienības pārvaldes vadītāja vietnieku saimnieciskajos jautājumos Gati Pučku (tālrunis 20221846, e-pasta adrese maltaapvieniba@rezeknesnovads.lv).

Līdz 13. jūlijam var balsot par Līdzdalības budžeta projektiem

Līdz 13. jūlijam Rēzeknes novada iedzīvotāji aicināti piedalīties Līdzdalības budžeta projektu balsošanā, izvēloties sev nozīmīgākos projektus, kas tiks īstenoti viņu pagastos. Šogad balsošanai nodoti 42 projekti dažādos novada pagastos un Viļānu pilsētā.

Kā var nobalsot? Elektroniski – aizpildot balsošanas veidlapu, rakstot to ar drošu elektronisko

parakstu un nosūtot uz līdzdalība@rezeknesnovads.lv. Klātienē – balsošanu var veikt pie attiecīgās pašvaldības iestādes lietveža, kas atrodas konkrētajā līdzdalības budžeta plānošanas teritoriālajā vienībā, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

Balsstiesīgi ir visi Rēzeknes novadā, attiecīgajā pagastā deklarētie iedzīvotāji no 16 gadu vecuma.

Katrs balsotājs drīkst nobalsot vienu reizi par vienu projektu savā pagastā.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā sazināties ar Rēzeknes novada pašvaldības uzņēmējdarbības attīstības specialistēm:

Sanita Vjakse, tālr. 25748078;
Santa Springa, tālr. 25740422.

PROJEKTI MALTAS PAGASTĀ:

"Atpūtas stūrītis pie Kalnu ielas diķa"

<https://geolatvija.lv/main?project-view=open&side=left&geoProjectId=204>

Pie Kalnu ielas, Maltā, Rēzeknes novadā atrodas neliels diķis, kuru vietējie iedzīvotāji jau ilgstoši izmanto atpūtai. Šī vieta ir īpaši iecienīta makšķernieku un dabas mīļotāju vidū, kas novērtē mieru un klusumu, ko tā piedāvā. Tomēr teritorija vēl nav pilnībā labiekārtota, un tai nepieciešami uzlabojumi, lai padarītu to pievilcīgāku un ērtāku visiem apmeklētājiem. Projekta ietvaros paredzēts uzstādīt nelielu lapeni, kur cilvēki varēs patverties no lietus vai saules, kā arī izvietot papildus soliņus ērtākai atpūtai. Tiks uzstādītas atkritumu tvertnes, lai veicinātu tīrību un kārtību. Papildus tiks veikta arī krasta labiekārtošana – aizaugumu novākšana un smilts ieklāšana.

"Mākslas prieks kopā" Radošās darbnīcas Maltas pagasta svētkos

<https://geolatvija.lv/main?project-view=open&side=left&geoProjectId=224>

Plānotās aktivitātes: • Ebru tehnikas darbnīca – unikāla mākslas forma, kas sniedz estētisku baudījumu un relaksāciju. • Gleznošana brīvā dabā – iespēja gleznot Maltas meža ainavas, darbojoties uz molbertiem kopā ar mākslinieci. • Kulinārijas darbnīca – šokolādes strūklaka ar dažādiem augļiem un dārzeņiem degustācijai, attīstot bērnu sensorās un kulinārās prasmes. • Ēterisko eļļu stūrītis – informatīva un praktiska zona par ēterisko eļļu izmantošana un pielietošanai savai labsajūtai. • Radoša darbnīca rotu izgatavošana - veidot rotas "Maltas ziedi". Papildus piedāvājums – "Dungotavas" zonu: • Foto kaste ar rekvizītiem – jautras bildes un atmiņas visai ģimenei. • 360° video spinera noma – moderns veids, kā iemūžināt svētkus un dalīties sociālajos tīklos.

Maltas vizuāla tēla uzlabošana

<https://geolatvija.lv/main?project-view=open&side=left&geoProjectId=183>

Mērķis ir uzlabot kopējo vizuālo Maltas ciema teritorijas tēlu, uzstādot lielizmēra puķu podus pašvaldības īpašumos kuriem bieži garām dodas ne tikai Maltas iedzīvotāji, bet arī Maltas ciemiņi un garāmbraucēji. Projekta paredzēts iegādāties puķu podus un stādus (pēc pašvaldības apzaļumošanas specialista ieteikuma). Uzstādīti puķu podi tiks daudzveidīgi izmantoti dažādos gada laikos, lai nodrošinātu to ilgtspējīgu un daudzpusīgu izmantošanu

Velospēdu remonta stacijas ierīkošana Maltā

<https://geolatvija.lv/main?project-view=open&side=left&geoProjectId=168>

Mērķis ir uzstādīt Maltā velo remonta staciju, ko varēs izmantot jebkurš iedzīvotājs un ciemiņš, kuram būs nepieciešama velo, bērnu ratiņu vai invalīdu ratiņu apkope. elo remont stacijas plānots ierīkot vietā, kura ir visintensīvāk apmeklēta, tāpat pievērsta uzmanība drošai videi, kur jau ir uzstādītas videonovērošanas kameras: Parka iela 20. Drošības apsvērumu dēļ, teritorija tiks norobežota ar betona norobežojošiem elementiem. Ja paliks finansējums, ir paredzēts papildus velo remonta stacijai novietot Betona šaha/dambrešu galdu, ko būs iespējams izmantot lietderīgai brīvā laika pavadīšanai.

PII „Dzīpariņš” jūnijā

Mācību gads ir noslēdzies! Tas bijis pilns ar piedzīvojumiem, mazām un lielām uzvarām, dziesmām, radošiem darbiem, svētkiem un pasākumiem. Vērojam, kā bērni aug, mīļās, pilnveidojas... Kopā ar viņiem augam arī mēs!

Vasarā esam iesākuši ar kopīgu pasākumu “Krāsu pasaule ap mums...”! Katra nedēļas diena bija iekrāsota savā krāsā – apģērbā, aktivitātēs un noformējumā. Veselu nedēļu aktīvi un radoši darbojāmies, iesaistot arī visu iestādes personālu. Bija daudz dažādu aktivitāšu ārā vidē, sporta pasākumu, dziesmu, rotaļu un citu jautru brīžu.

LĪDZ 4. AUGUSTAM ESAM BRĪVDIENĀS Pa šo laiku veiksīm kosmētisko remontu un noliksīm jaunas gultiņas grupā “Bīfīte”, pielabosīm un nokrāsosīm konstrukcijas ārā vidē. **No 4. līdz 20. augustam darbosies apvienotā grupa.** No 20. augusta atsāks darbu visas grupas ierastajā režīmā (plkst. 7.00–18.00). Lai vasara ir pilna saules un brīnišķīgu mirkļu!

Alīna Čistjakova, Maltas PII vadītāja

Bibliotēkā jūnijā

Jūnija sākumā noslēdzām Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2024 lasīšanas gadu. Par prieku šim notikumam, kā jauka tradīcija ir došanās ekskursijā. Šoreiz apmeklējām Raiņa muzeju “Jasmuiža” un Preiļu Galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļu. Jasmuižā iedalījāmies muzejpedagoģiskajā programmā “Svecniek, lej svecēs!”, kur katrs izgatavoja savu svecīti no īsta, smaržīga bišu vaska. Uzzinājām daudz interesantu faktus par Raiņa dzīvi Jasmuižā un Latgales podniecības tradīcijām, kas papildināja mūsu izpratni par novada kultūras mantojumu un vēsturi. Paldies žūrijas dalībniekiem – bērniem, jauniešiem un vecākiem – par aktīvu līdzdalību, lasītprieku un atsaucību visa gada garumā!

Par godu Pasaules okeāna dienai mūsu lasītāju klubīņa “Ezītis Alberts un grāmatu draugi” biedri devās aizraujošā ceļojumā zemūdens pasaulē! Kopā iepazīnām okeāna iemītniekus, īpašu uzmanību veltot valīm – jūras milzīm. Lasījām grāmatu “Kašalotu radio” (autori: Jurga Vilē un Agne Nananai), grāmata iekļauta Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2025

grāmatu sarakstā. Klausījāmies okeāna šalkoņā, ļāvāmies mierīgajai noskaņai un iedvesmojāmies radīt krāsainus vaļus – katru savā unikālajā veidolā. Bērnu darbus iespējams apskatīt nelielā izstādē “Krāsaino vaļu okeāns” Bērnu literatūras nodaļā.

Ar prieku paziņojam – sākusies BJVŽ 2025 lasīšanas programma! Tā ir lieliska iespēja iepazīt jaunas grāmatas un būt daļai no lasītāju kopienas visā Latvijā.

Tāpat bibliotēkā turpinās vasaras lasīšanas izaicinājums “Lasi. Radi. Dalies.” – līdz 29. augustam aicinām ģimenes pavadīt vasaru ar grāmatām un radošiem uzdevumiem. Aktīvākajiem – balvas un iespēja tikt izceltam bibliotēkas sociālajos tīklos! Nāc uz bibliotēku, saņem dalībnieka kartīti un pievienojies lasīšanas piedzīvojumam!

JŪLIJĀ:

No 14. līdz 18. jūlijam radošā darbnīca “Smaidiņu fabrika”. Pasaules emocijzīmju (emoji) dienai veltīta radošā darbnīca bērniem un jauniešiem. Nedēļas ietvaros bibliotēkas apmeklētājiem būs iespēja radoši izpausties radošajā darbnīcā.

30. jūlijā Lasītāju klubīņš “Ezītis Alberts un grāmatu draugi” 11. nodarbība.

Grāmatu izlases: “Noslēpumi dienasgrāmatās” – interesantākās dienasgrāmatas bērniem un jauniešiem; “Mēneša autors Anna Skaidrīte Gailīte” – apkopoti autores darbi; “Grāmatu horoskops Vēžiem” – īpaša izlase ar emocionāli bagātiem sižetiem, smalki izjustiem varoņiem un dzīves līkločiem, kas aizrauj.

Olesja Šļahta,
bibliotēkas vadītāja

Aktualitātes jūnijā

4. jūnijā projektā “Impulss” notika neformāla un draudzīga tikšanās ar Viļānu apvienības bērniem un jauniešiem. Pasākumu ievadīja iepazīšanās spēles, kas radīja pozitīvu gaisotni. Katrs centrs bija sagatavojis savus radošos stūrīšus – aktivitātes, kurās bērni varēja radoši izpausties un sadarboties. Maltas centrs piedāvāja pašu veidoto “Krāsu labirintu” un prātu asinošo BJC pulciņā tapušo spēli “Salikteni sasalik”. Tikšanās ne tikai bagātināja ar pozitīvām emocijām, bet arī stiprināja sadarbību un draudzību starp apvienībām.

6.jūnijā centrā norisinājās velosipēda eksāmens, kurā bērni un jaunieši pārbaudīja savas zināšanas par satiksmes drošību. Katram dalībniekam bija jāatbild uz 10 jautājumiem, un eksāmenu sekmīgi nokārtoja tie, kuri saņēma vismaz 8 pareizas atbildes. Lielisks noslēgums šim procesam bija 30. jūnijā, kad 25 dalībnieki sadarbībā ar Latvijas Valsts Ceļu policiju saņēma savas pirmās velosipēda vadītāja apliecības.

26. un 27. jūnijā Vides aizsardzības fonda projektā “Tuvāk dabai!” jaunieši piedalījās izzinošās un dabai draudzīgās aktivitātēs. Pirmajā dienā jaunieši devās uz ALAAS atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, kur uzzināja, kā pareizi šķirot atkritumus un kā samazināt to negatīvo ietekmi uz vidi. Praktiskā spēle palīdzēja nostiprināt teorētiskās zināšanas. Dienas turpinājumā – laivošana pa

Rēzeknes upi, atpūta dabā un tallošana, noslēdzoties ar sirsnīgu maltīti “Zaļajā salā”. Otrajā dienā ceļš veda uz Rāznas nacionālo parku. Dabas centra apmeklējums, pastaiga pa baso kāju taku un tuvība ar dzīvniekiem Itkaču mājā rosināja gan sajūtas, gan apziņu par cilvēka saikni ar dabu. Radošajā darbnīcā jaunieši izgatavoja unikālus atslēgu piekariņus, kas kļuva par simbolisku atgādinājumu par šo papildīto dienu.

Jūnija aktivitātes apliecināja, cik svarīgi ir dot bērniem un jauniešiem iespēju mācīties, sadarboties. Pateicamies visiem sadarbības partneriem, skolotājiem un pašiem dalībniekiem par aktīvu līdzdalību!

Kristīne Sovane,
jaunatnes speciāliste

AUGUSTĀ būs pēdējās noslēdzotās Vides aizsardzības projekta dienas.

21. augustā bērniem un jauniešiem ir iespēja piedalīties pārgājienā ar uzdevumiem no Černostes ezera uz atpūtas vietu Garkalni.

22. augustā notiks dabas skaņas meditācija un meistarklases ar Inesi Dreli. Veselīgu našķu pagatavošana, konkursi, viktorīnas, radošās darbnīcas.

Interesēties pie jūsu pagasts jaunatnes darbinieka. Visas aktivitātes paredzētas Maltas apvienības bērniem un jauniešiem no 10 līdz 18 gadiem.

9. A KLASE, Fotogrāfes Aleksandras Juhņevičas

9. B KLASE, Fotogrāfa Mihaila Poļetajeva foto

9. C KLASE, fotogrāfes Dagnijas Bernānes foto

Lai veiksmīgas izvēles 9. klašu absolventiem!

**Klubs „Saules puikas” –
trenera Aleksandra Boroduļina lolojums**

14. jūnijā Maltā notika „Latgales kauss 2025” un futbola klubs „Saules puikas” guva kārtējo uzvaru, izcīnot 2. vietu vecuma grupā U-10.

Klubs izveidots 1999. gadā un kopš pašiem pirmsākumiem tā treneris ir **ALEKSANDRS BORODUĻINS**.

Pašlaik klubā ir viena pieaugušo grupa un trīs bērnu grupas: jaunākie 2016./2017. g.dz. (ap 14 puiku, puse maltiešu), vidējā grupa 10–11 gadi (aptuveni puse ir maltieši), lielākie – 12 gadus veci. Treneris stāsta, ka pēdējā minētā grupa savākta kovida laikā: „Tolaik viņiem bija 7 gadi, ap 80 procentu nemaltiešu. Tolaik viņi pārģērbās mašīnās, es tīrīju minilaukumu un gājām trenēties ārā, zālē nevarēja. Ne katrs 7 gadus to izturētu. Un redzu, ka joprojām viņiem acis deg. Un šajā ziņā diemžēl jāsaka, ka maltieši ir izlutināti – vairs nav tik aktīvi un nenovērtē iespējas.

Pieaugušo komanda visi ir Maltas futbola audzēkņi – ap 25 spēlētāji, no tiem nemaltieši aptuveni trīs, šogad divi rezervisti no Ludzas. Prieks, ka daudzi jau savus bērnus ved trenēties vai vienkārši atnāk aprunāties, kad iegriežas Maltā. Tas liecina, ka laiks „Saules puikās” viņiem bijis vērtīgs.”

Pašlaik klubs ir Rēzeknes novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas paspārnē, daļu izdevumu sedz skola. Dažreiz piesaista finansējumu Futbola federācijas projektos, bet ir mazais – 3. kategorijas klubs un tas ietekmē.

Lietainajam jūnijam piedien sapņi par sauli, un labas emocijas jau ar nosaukumu vien raisa futbola klubs „Saules puikas”, kuriem treniņos un sacensībās laikapstākļi nav šķēršļi. „Vasara mums, arī lietaina, ir viskarstākais laiks – reizēm liekas, ka tik nesajaukt, kur ar ko jābrauc,” smaidot saka Rēzeknes novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas futbola treneris Aleksandrs Boroduļins, kurš jau 26 gadus zēnos slīpē sportisko raksturu.

Viņu aicināju uz sarunu ne tikai tāpēc, ka sen gribējās uzzināt vairāk par jauno futbolistu panākumiem, bet arī tāpēc, ka 23. jūnijā šim Maltas Goda pilsonim (2008) bija dzimšanas diena.

Jāni viņu ģimenē esot īpaši, jo tajā pašā dienā dzimusi viņa māsa (8 gadus vecāka). “Iespēja sanākt kopā visai ģimenei arī ir svētki,” saka Aleksandrs. Paša ģimenē ar sievu izaudzīnāts dēls Artjoms un jau priecē divi mazbērni (5 un 2,5 gadi), kurus vectēvs raksturo šādi: “Pagaidām vēl nav saprotams, vai būs futbolisti, šobrīd ir vēl mazi puikas – jauki, mīli.” Sieva nav saistīta ar sportu, bet esot “tēma”: dzīvo līdzī komandu gaitām, daudz palīdzējusi ar turnīru organizēšanu.

Forma ceļ pašapziņu

Jau divus gadus ir izdienes pensijā un cerējis, ka laika būs vairāk, bet to aizpilda treniņi.

Pirms kovida un kara ar Ēriku Selecki Maltā 18 gadus rīkojām pat četras dienas ilgu turnīru „Latgales Kauss”, pat līdz 22 komandām dažādās vecuma grupās. Pateicoties Vitālijam Skudram, bija transports, ar kuru Krievijas, Baltkrievijas, Igaunijas komandas puikām bija brauciens pie Rāznas, bija treneru spēles. Pašlaik turnīrus rīkoju vienu dienu un pamatā sacenšamies mēs, Rēzekne, Preiļi. Pavasarī tiek izveidots spēļu kalendārs (ir Latgales, Latvijas u.c. čempionāti) un puikas visu vasaru pavada aktīvi. Arī tad, kad nav sacensību, lai aizpildītu laiku, tiek rīkotas sadraudzības spēles (piem., Rēzeknes piepūšamajā hallē). Jo lielas pauzes nedrīkst būt. Ja nav spēļu, interese mazinās.

Tāpat uzskatu, ka arī forma bērnam dod lielu stimulu, ceļ pašapziņu, tāpēc man tā ir katram, kurš apmeklē treniņus. Sākumā pat vārdus necenšos atcerēties, bet, kad jau pastaigā vismaz mēnesi, tad sāku uztvert nopietnāk. Mums komandās ir līderi – kapteiņi, ko izvēlas paši spēlētāji, bet tas māca atbildību komandas biedru priekšā. Gadās arī, ka pēc laika atved draugu, bet – griba ir viens, grūti ir panākt trenējušos vienaudžus. Bet es vienalga mudinu puikas turēties, brīdinot, ka viegli nav nekur! Paldies Dievam, piecu gadu laikā aizgāja trīs puikas.”

(Turpinājums nākamajā lpp.)

Treneris Aleksandrs Boroduļins: “Futbols ir ļoti radošs sporta veids”

NO BRADĒŅA LĪDZ...

Aleksandrs dzimis un mācījies Rēzeknē, beidzis 6. vidusskolu. Mamma visu mūžu bijusi medmāsa asins pārliešanas stacijā, tētis – ļoti labs virpotājs. Dēls ieguvis profesiju inženieris-mehāniķis (trīs gadus studējis Krievijā, tad Jelgavā), 1995. gadā pāris mēnešus nostrādājis Rēzeknes slaukšanas iekārtu rūpnīcā, 3 gadus SIA „Paritāte” asināja diskus, bet darbs kaitīgo apstākļos līcis mainīt jomu, tā kļuvis par ugunsdzēsēju, kur nostrādājis 25 gadus. “Trīs gadus nostrādāju Maltā, tad Rēzeknē biju vada komandiera vietnieks, tad atkal Maltā. Patika sajūta, ka palīdzi, protams, bija momenti, kad nepaspēji, nevarēji palīdzēt, bija pašpārmētumi. Tas bija darbs, kur lēmumi jāpieņem ātri. Komandas darbs bija svarīgs gan ugunsdzēsējos, gan futbolā!”

Pirmā pievēršanās futbolam bijusi 7 gadu vecumā, bet jutis neveiklību auguma dēļ un ar tagadējo pieredzi saka, ka arī treneris bijis nekāds. Tad divus gadus peldējis, bet tas kaitinājis, jo „no vienas baseina malas līdz otrai”. No vecākiem slēpis, ka nestaigā peldēt – mājās kāris slapjas peldbikses un dvieļi, bet pats ar bērniības draugu atkal devies uz futbolu. Tagad ir pateicīgs Valērijam Jevsejevam, kuru uzskata par savu pirmo īsto treneri.

Līdz 16 gadiem spēlējis par Rēzekni. Bērībā brīvlaiku pavadīja pie vecvecākiem Vertukšņā (simtgadīgajā mājā arī pašlaik dzīvo vasarā, oktobrī atgriežas Rēzeknē) un formas uzturēšanai vakaros slēdzis magnetafonu un darbojies ar bumbu improvizētos „vārtos” – pakārtā bradenī. Braucot uz sacensībām, daudzas stundas pavadītas vilcienos, autobusus un kādā brīdī futbola kļuvis par daudz, bet spēlētgrība saglabāta līdz pat šodienai. „Tolaik nebija interneta un viss bija vienkāršāk. Vajadzēja ar kaut ko nodarboties. Hokejā tolaik nebija iespēju, tikai ziema. Basketbolu spēlēju – pat pilsētas čempioni bijām. Volejbols nepatika, tajā salstu – stāvi un gaidi to bumbu.”

Kad ieradās Maltā strādāt, te bija labs stadions, toreizējam komandierim Viktoram Lībiņam jautāju, vai kas spēlē. Viņš pateica, ka komandas nav, jo nav kam ar to darboties, brauca spēlēt rēzeknieši. Tad pēc laika viņš atnāca ar Anatoliju Plešavnieku (3 mēnešus palīdzēja finansiāli), es uzņēmos trenēt, lai gan nebiju to darījis. Braucu mācīties uz Futbola federāciju, mācījos no videokasetēm (interneta un kursu tolaik vēl nebija), skatījos profesionālu treniņus. Tā ieguvi UEFA licenci C, lai strādātu ar bērniem (esmu pateicīgs Anatolijam Ponamarjovam). Pēc pāris gadiem

ieguvu B licenci, kas ļauj strādāt jebkurā Eiropas valstī ar bērniem līdz 16 gadiem. Ap 2005. gadu ieguvi licenci darbam sporta skolā.”

Sports, protams, ir disciplīna un bez tās nekā nebūs. Treneris rāda nelielu kastīti, kur salikts tas, ko puikas aizmirst pēc treniņiem. „Protams, vecākiem jākontrolē, īpaši mazākie. No vecāku atbalsta pilnībā esam atkarīgi – ja viņi neveidīs bērnu, talanti tā arī var neatklāties. Bērnu ved no Lūznavas, Kruķiem, Silmalas, pat Zosnas, Dagdas, Andrupenes. Paldies vecākiem, ka kooperējas, arī puikas mallači – visi grib spēlēt, tāpat ikdienā mazāk nekā vienaudži sēž telefonos, vairāk laika pavada ārā.

70% darba mīlestības un Tu vari izaudzināt zvaigzni, man reiz teica Ēriks Seleckis. Neticēju. Bet nu ir reāls piemērs – puika, kurš izauga: sākumā maz ko varēja, tika komandā, kur visi bija 2 gadus vecāki, bet puņķus un asaras noslaucīja un turpināja trenēties! Vēl viens puika caur dažādām grūtībām brauca uz treniņu, tāpēc pamainīju laiku, lai pielāgotos autobusam. Citi ir talantīgi, bet slinki. Bērnu tagad ir mazāk un citādāki, bet nedrīkst izolēt no viņu vides. Autobusā pusstundu pirms tās telefonus noliekam un emocionāli gatavojamies. Mazākiem bez telefona ir vēl grūtāk. Bail, kas būs tālāk...”

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izlases komanda Kandavā

BĒRNS JĀSADZIRDI!

Agrāk bijis vieglāk plānot – gandrīz visi bija maltieši, tiklīdz brīvs laukums, sazinājies arī puikām un stundas laikā komanda klāt. Tagad treniņi parasti notiek vakaros, kad vecāki beidz darbu.

Treniņus sāk no audzinošām sarunām, īpaši ar tiem, kam pusaudža vecums. “Trenerim jābūt arī psihologam – ar vienu var stingrāk, ar citu nedrīkst, jo visiem dažādi apstākļi, ģimenes. Divreiz jāpadomā, pirms ko teikt vai darīt. Katram vārdam, pārmetumam var būt sekas. Trenerim viss apstākļu fons jāpārredz. Arī ar sodiem jābūt taisnīgiem, tad puikas visu pieņem un saprot.”

Tad bērni iesildās, lai sagatavotu organismu slodzei: “Paskrienam, izstaiptāmies, vingrinājumi ar bumbu, tad pamatdaļa – kāds elements, taktiskie vingrinājumi (ne tikai spert un skriet).

Uzskata, ka ne obligāti ļaut spēlēt treniņos, bet es to daru, jo spēlējot puikam deg acis, viņi grib spēlēt! Tā jau ir mana izvēle, jo to uzskatu par pareizu, lai bērniem būtu interese.”

Treneris redzējis dažādas grūtības: savulaik darbojušies vidusskolas 4. stāva zālē, kur gadījies trāpīt pa griestiem un biris apmetums, uz logiem bijis vien tikls un atlecošas bumbas bieži tos izsitusas. “Stikliniekiem Rēzeknē bija logu izmēri, es pat tur nebraucu, tik zvanīju un teicu, ka atkal jāmaina.”

Tagad, kad mazliet list, trenējas stadionā, kad gāž straumēm, tad zālē. “Neslēpšu, vajadzētu vēl vienu laukumu, kam būtu mākslīgais segums. Zāliena segums ir greznība – jāpļauj, jākopj. Cik nācies redzēt, mākslīgā seguma pašlaik Latgalē, šķiet, nav tikai mums un Krāslavā. It īpaši tas īpaši jūtams pavasarī, turklāt, ja bērni trenējas uz zāles, izbraucot uz sacensībām tur, kur ir mākslīgais, viņiem jāpierod, jo bumba uzvedās citādāk, bet futbolā nav sikumu.”

BAUDA ACĪMI!

Aleksandrs no pieredzes zina, ka par zvaigzni kļūs retais: “Protams, ir apdāvināti bērni, bet lai kaut kur tiktu, tiešām jāsakrīt vairākiem apstākļiem. Turklāt tai jābūt katra paša cilvēka mērķtiecīgai izvēlei, treneris var tikai palīdzēt.” No viņa audzēkņiem lielākos panākumus guvuši: Sergejs Kondrats (Jauniešu izlasē spēlējis), Vladislavs Mitrofanovs (Anglijā spēlēja), Aleksejs Klapins (Vācijā), par treneriem kļuvuši Aigars Smirnovs (Futbola akadēmijā Rēzeknē), Sergejs Kondrats un Jurijs Joņins – abi strādā Maltā. “Dzīve katram pa savam sakārtojas, bet sports nevienam nekaitē! Piemēram, manam dēlam bija problēmas ar sirdi, uz savu atbildību tomēr atļāvu spēlēt. Pašlaik viņš spēlē savam priekam, ir tiesnesis augstākajā līgā fultzālā un pludmales futbolā. Kiprā nesen tiesāja.”

Var redzēt, kā treneris lepojas gan ar audzēkņu, gan dēla sasniegumiem (viņa kabinetā ar komandu bildēm un kausiem ir visa sieņa), gan ar pirmo laukuma maketu (kuram 25 gadi), gan ar kluba vēsturi un tagadnes puikām, pateicoties katram, kas palīdzējis „Saules puikām” pastāvēt.

Visus gadus klubam daudz palīdzējis Vitālijs Skudra, arī Viktors Šmaukstelis (dēls Armands spēlēja pirmsākumos). Maltas Goda pilsoņi (2004) Vasilis un Ivans Rogozini 2005. gadā izveidoja „Brāļu Rogozinu kausu”, tas pastāv joprojām ar Ivana atbalstu (Vasilis jau mūžībā), un treneris cer, ka šogad augustā notiks jubilejas turnīrs – divdesmitais!). Viņš stāsta par komandas braucienu uz Zviedriju 2004. gadā, kur juta līdzīgu Latvijas izlasei Eiropas Čempionātā un paši spēlēja ar vienu zviedriem.

“Futbols ir bauda acīm, īpaši, ja skatās lielo komandu spēles. Ir tādas, kad nevar atrasties. Diemžēl tagad translācijas ne vienmēr pieejamas.”

KURIOZI

Arī futbolistiem ir jautri brīži. Aleksandrs dalījās ar pāris kurioziem. “Vienu reizi pieaugušo komanda aizmirsā... treneri. Bērzglābē bija turnīrs, gaidīju Rēzeknē pieturā, zvanu – viņi jau tur. Nospēlēja bez manis. Vēl lielāks kuriozs – ar Ē.Selecki divas komandas braucām uz Salacgrīvu. Sataisījām mazu pikniku puikām jūras krastā: ap 30 pusaudžu jāpabaro, dzīve nekad tik ātri neesmu cepis šašliku, kā toreiz. (Smejas.) Bet kuriozs bija citā. Piebraucām pie stadiona – neviena. Gaidām. Zvanām trenerim Aigaram Ragainim. Prasa, kur esam, mēs – stadionā. Viņš saka, ka arī stadionā. Tikai izrādījās, ka viņš kaut ko bija sajaucis un ar savu komandu aizbraucis uz Rēzekni. Gaisa gabalu steidzās pie mums!”

Treneris atzīst, ka uz rudens pusi nervu tabletes jāpalieto. Nosacīta atpūta sporta skolā ir no 1.jūlija uz divām nedēļām, kad puikām brīvs, bet pieaugušajiem treniņi tāpat notiek. Otru daļu atvaļinājuma izmanto novembrī.

“Faktiski 25 gadu laiku nav bijis, ka neko nedaru. Papildus visam vienreiz nedēļā spēlēju hokeju, pāris reizes nedēļā – sporta zāle, piektdienās robežsardzes centrā joprojām ugunsdzēsēji var izmantot baseinu, florbolu uzspēlēt. Futbola spēlēt gribas, it īpaši ar tiem, ar kuriem esmu sācis reiz. Jūlijā būs veterānu turnīrs.

Cilvēkiem visos vecumos jākustas! Turklāt futbols, manuprāt, ir radošs sporta veids, jo tajā ir daudz komponentu – taktiskais, fiziskais (90 minūtes jāskrien un arī jādomā līdzī). Tāpēc aicinu bērnus iepazīt futbola iespējas – komunicējot ar vienaudžiem, esot ārā un baudot azartu reāli, ne virtuāli. Mums ir treneri, infrastruktūra, labi paraugi – tālākais jau vecāku un bērnu rokās!”

Pateicoties trenerim par ceļojumu Maltas futbola pasaulē,
Skaidrīte Svīkša

Maltā filmēja raidījumu „Suprātkys”

Latvijas Radio Latgales studija turpina tradīciju braukt “Suprātkos” uz kādu no pagastiem. Šoreiz 26. jūnijā ieradās Maltas pagasta Rozentovā, lai parunātos ar vietējiem ļaudīm par valodu, vēsturi un dzīvi šobrīd.

Ciemiņus uzņēma viesmīlīgā Kiščenko ģimene – Nellija un Andris. Lapeņītē virmoja kārdinoša zupas smarža, kura turpat uz plītnes burbuļoja, fonā dziedāja putni, bet radio meitenes Guna Zvīdre un

Daiga Laizāne sarunājās ar mājas saimniekiem Nelliju un Andri, jaukajiem ciemiņiem – Ivetu Noviku un Rihardu Cibli, un mums, Maltas vēstures muzeja darbiniecēm Janu Indričāni un Silviju Pigožni. Paldies par uzņemšanu un jauko, sirsnīgo atmosfēru Kiščenko ģimenei, par atsaucību un klātbūšanu Ivetai Novikai un Rihardam Ciblim. Raidījums solījās būt mēneša beigās.

P.S. Suprātkys jeb vakarēšana ir sena latviešu tautas sadzīves tradīcija, kad ļaudis ziemas vakaros sanāca vienkopus gan pastrādāt, gan atpūsties. Tā ļāvisi, gan kopā svarīgākos darbus paveikt, gan nodot amatu prasmes no paaudzes paaudzē.

Silvija Pigožne,

Maltas vēstures muzeja vadītāja

Foto autore Latvijas radio Latgales studija/Daiga Laizāne

„JUOŅU DĪNA NŪSVYNĀTA! Kai myusim guoja? Klausiejomīs teikys, sasaorientiejom ar mašynom, dzīduojam dzīsmis, baudiejom i siejom sīru, paraudziejom spēkus latvju dančūs, izksriejom stafetis, atrodom golvanūs leuguotuojus, sapynom vainagūs vysu vosorys prīcu! Paļdis vysim Juoņa bārnim! Atsevišķs paļdis myzikantim – ansamblim "Zvaigžņu akords" i cytim dorba ryukeišim, kas padarieja svātkus itik breineigus!” informē Evika Muizniece, pasākuma organizatore. E.Muiznieces foto

Apceļoti ceļmalu krusti arī Maltas pagastā

Trešo gadu domubiedru grupā ceļojam un apskatām kultūrvēsturiskas vietas savā senču zemē (Malta, Silmala).

Šī gada braucienā piedalījās Andris Zeļonka, Līga Tulinska, Marija Pranča, Sergejs Šilovs un Anita Laizāne. Mūsu mērķis bija krucifiksi Silmalas un Maltas pagastā.

Krusti ir dažādā stāvoklī, ir atjaunoti un skaisti sakopti, bet ir arī tādi, pie kuriem vairs nav kam atnākt. Daži atrodas nomaļās vietās, kur kādreiz ir gājis vecais ciema ceļš.

Tīrumu vidū atrodam seno un neparasto Bikaunieku krustu un ir prieks, ka to rotā ziedi. Viegli nav atrodams Meža Juru unikālais krusts, kurš kādreiz atradies ciema centrā, bet tagad ciems palicis pavisam tukšs.

Patiess prieks par atjaunotiem krustiņiem Dupinos, Pustinkā. Apmeklējām arī Kurtiņus, Vecružinu, Jaunružinu, Silmalu, Zemskus, Rozentovu, Leimaniškus, Pikus, Garkalnos, Veideres, Rogovikus, Meža Gasuļus un Jašus, iepriekšējo gadu braucienā apskatījām Odumānu krucifiksu.

Īpaši savilņojoša bija Prezmas baznīcas iekštelpu apskate, par šo iespēju pateicamies Marijai Nizinai. Emocijas un iespaidi tik dažādi, jo saproti, ja ciemā nav neviena iedzīvotāja, kāds liktenis sagaida sakrālo mantojumu.

Paldies visiem, kas rūpējas un sakopj Latgales ceļmalu krustus! Paldies Andrim par iniciatīvu un braucienu organizēšanu!

Anita Laizāne,
Silmalas pagasta
bibliotēkas vadītāja

Garkalnos

Pinkos

Rozentovā

Leimaniškos

Dupinos

Bikauniekos

Žozefīne Adele Deprē. Daiļais dzimums Rozentovas muižā

Vīriešu uzdevums visos laikos bijis uzņemties ģimenes galvas lomu, bet ar sievietes maigumu un rūpēm auga bērni un veidojās vide, arī Rozentovas muižā.

1871. gadā Mihails Bogomoļecs (1817–1879) mantoja Rozentovas muižu pēc brāļa Ignācija nāves un apprecējās ar Žozefīni Adeli Deprē (1832–1897), beļģu izcelsmes franču tirgotāja un Napoleona armijas virsnieka, daudzu kauju dalībnieka Filipa Deprē meitu. (Vārds “Filips” Deprē ģimenē bijis ļoti populārs; arī Adele vienu no saviem dēliem nosauca par Filipu.)

Filips 1820. gadā Krievijā sāka tirgot franču vīnus. Viņa otrā sieva, Adeles Bogomoļecas māte Karolīna Modeste Ružē, bija beļģu “Maskavas franču” tirgotāju ģimenes atvase, kurai piederēja māja Maskavā, Petrovskas ielā 8. Vīna un cigāru veikals, kuru Filips te nodibināja, drīz vien ieguva leģendāru statusu. Te bija labākie ārzemju vīni, un 19. gs. krievu muižniecības vidē **vārds Deprē kļuva par kvalitatīva vīna sinonīmu.** Tādējādi Deprē vārds vairākkārt pieminēts krievu klasiku darbos: no Turgeņeva un Tolstoja līdz Čehovam, kā arī Aleksandra Gercena vēstulēs un memuāros. (*Mājas attēls no vietnes <https://bettybarklay.livejournal.com>.*)

Adeles bērnības māja Petrovskas ielā 8

Žozefīne Adele piedzima Maskavā ap 1832. gadu. Adeles tēvs Filips bija kļuvis par ļoti turīgu Maskavas tirgotāju, ievērojamu cilvēku pilsētā un Krievijā. Adeles bērnība un jaunības gadi pagāja Petrovskas ielā, sekojot līdzi sava tēva gaitām, kā arī apmeklējot Parīzi, kur ģimenei bija īpašumi. Viņa saņēma labu izglītību, tērpus, kas šūti pēc pasūtījuma pie labākajiem drēbniekiem, dzīvojot vidē, kur valda greznība un pārticība.

Kad pienāca laiks iziet pie vīra, Adele pūrā saņēma 100 000 rubļu skaidrā naudā, kas tolaik bija liela bagātība, vairākus namus Pēterburgā un divus mūra namus Parīzē.

Visu līdzšinējo dzīvi apgrozījusi Maskavas smalkākajā sabiedrībā, joprojām uzturot sakarus ar Parīzi, viņa pārcēlās uz dzīvi laukos kopā ar vīru Mihailu Bogomoļecu, kļūstot par Rozentovas muižas jaunajiem īpašniekiem. Tieši pateicoties Adeles smalkajai gaumei, Rozentovas muiža ieguva daudzas vērtīgas mēbeles no Parīzes.

Fragmenti no grāmatas «Roman Aftanazy. Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczpolitej», (Romāns Aftanāzijs. „Rezidenču vēsture bijušajās Polijas Republikas pierobežas teritorijās”), kuros tiek pieminēta Adele Bogomoļeca:

“Tekšējās telpas bija iekārtotas ar tam laikam piemītošu komfortu. Visās telpās stāvēja podiņu krāsnis, gandrīz līdz pašiem griestiem, pārsvarā gludas un baltas, ar kurtuvēm no koridora puses. Tikai vienā no saloniem un ēdamzālē krāsnis bija tumši zaļas ar reljefa rakstu un stāvēja stūros. Sienas visur bija aplīmētas ar tapetēm ar augu un ziedu rakstiem. Logus aizsedza smagie aizkari. Salonā, mazajā salonā, ēdamzālē un biljarda zālē bija vaskots parkets. Gandrīz viss bija pārklāts ar austrumu tepikiem, pārsvarā no Kaukāza. Mēbeles (galdi, galdiņi, atzveltni

Bagāta beļģu izcelsmes francūziete ar smalku gaumi, populārā romāna “Anna Kareņina” noklusētā, bet pirmā tulkotāja franču valodā. Viņas izvēlētās mēbeles rotāja Rozentovas muižu, saviesīgajos vakaros viņas mājā Parīzē satikās radošās dvēseles un uzplauka jaunas draudzības. Tomēr viņa visu darīja peticīgi, bez tieksmes uz slavu vai lepību un viņa labvēlīgi atšķīrās no tā laika citiem mecenātiem.

un krēsli) bija izgatavotas no mahagonija vai palisandra, daļēji Adeles atvestas no Parīzes. Tomēr daudzas bija arī no Anglijas. Istabas rotāja ģimenes locekļu portreti, starp kuriem bija arī Adeles attēls. Biljarda zālē atradās Filipa Deprē portrets.”

Adelei un Mihailam piedzima divas meitas un trīs dēli: Romāns (1854–1901), Marija (1856–1885), Adele (1862–1888), Filips (1865–1926) un Mihails (1869–1940). Viņa kļuva par atraitni 1879. gadā. Bogomoļecu ģimene regulāri uzturējās Parīzē jau no 19. gs. 60. gadiem. Tiek uzskatīts, ka visi bērni dzimuši Parīzē. Rozentovas muiža bija “vasarnīcas stila” paraugs Latgalē, muižnieki tajā pārsvarā uzturējās vasarā.

Pēc vīra nāves Adele nopirka vēl klāt Garkalnu muižu ar 668 desetīnām labas zemes un skaistu liepu aleju. Adelei nepatika dzīvot laukos, un viņa pārcēlās uz Parīzi. Vecākais dēls Romāns palika Rozentovā, bet viņam bija labs business Sanktpēterburgā. Pēc pāris gadiem Romāns, pievācis lielu daļu ģimenes naudas, pēkšņi pazuda. Muiža tika vienlīdzīgi sadalīta starp brāļiem Filipu un Mihailu, bet Filips vairāk nodarbojās ar saimniecību. Brāļi guva vislielāko ievēribu un ienākumus ar Rozentovas muižā ierīkotās pienotavas produkciju, ražojot pienu un saldo krējumu, mazus apaļos sierņus pēc franču modes (“Fromage Demisel”). 1903. gadā par savu produkciju ieguva zelta medaļu Londonā, un 1904. gadā zelta medaļu Parīzē.

(Siluets no www.dominicwinter.co.uk)

ADELES MĀJA PARĪZĒ

Adelei Parīzē piederēja nams vienā no smalkākajiem Parīzes rajoniem – Malešerbas bulvārī 144, Parīzes centrā. 19. gs. 60. gados šajā bulvārī ir dzīvojis rakstnieks Aleksandrs Dimā, Marsels Prusts un viņa ģimene, mākslinieki Ernests Meisonjē un Eduārs Detjē, Žiljetas Adamsas salons un Senmarso kundzes salons, komponists Gabriels Forē, Koko Šanele (1909. gadā Koko Šanele šajā ielā iekārtoja studiju), kā arī rakstniece Fransuāza Sagāna. Adele bija krievu rakstnieku I. Turgeņeva un I. Tolstoja, kā arī komponista P. Čaikovska paziņa. Viņa iepazinās ar Čaikovski viņa uzturēšanās laikā Parīzē 1886. gada jūnijā, un 19. jūnijā viņa organizēja vakariņas viņam savās Parīzes mājās-salonā.

„ANNAS KAREŅINAS” TULKOTĀJA

Adeles Bogomolecas vārds ir ierakstīts krievu literatūras vēsturē, jo viņa bija pirmā, kas tulkoja Tolstoja romānu "Anna Kareņina" franču valodā. Tomēr ilgu laiku Adele palika šī romāna anonīma tulkotāja.

Adelei patika krievu literatūra un, brīvi pārvaldot divas valodas, viņa dedzīgi vēlējās iepazīstināt franču lasītājus ar krievu rakstnieku, it īpaši Tolstoja, darbiem. 19. gadsimta 60. gadu beigās viņa tulkoja Iļeva Tolstoja stāstu "Polikuška", kas pirmo reizi publi-

cēts "Russkij Vestnik" 1863. gada februāra numurā, bet dažādu iemeslu dēļ Adeles tulkojums nekad netika publicēts.

Bogomolecas kundzes pieticība noteikti bija viena no īpašībām, ko Turgeņevs un vēlāk arī Čaikovskis īpaši novērtēja, jo tā viņu atšķīra no daudziem citiem mecenātiem. Turgeņevs saglabāja pazišanos ar viņu arī pēc tam, kad 19. gadsimta 70. gadu sākumā apmetās uz dzīvi Parīzē, un laiku pa laikam pusdienoja ar viņu kopā.

Gandrīz 10 gadus pirms Čaikovskis nonāca saskarē ar Adeli un viņas draugu loku, daudzsološajam studentam Sergejam Tanejevam bija gods personīgi pieredzēt Bogomolecu ģimenes laipnību un izpalīdzību. 1876. gada oktobrī, ceļojot caur Parīzi, kur viņš plānoja uzturēties 1876./77. gada ziemā pēc Maskavas konservatorijas absolvēšanas, viņš tika uzaicināts uz Bogomolecu īpašumu Rozentovā. Ceļā Tanejvs apstājās Antonopolē un pavadīja dienu pie Bogomoleciem. Mihails un Adele piedāvāja viņam izmantot tukšu dzīvokli Parīzē, ko viņi īrēja vecākā dēla Filipa skolotājam, līdz Tanejvs atradīs sev mājokli. Pēc dažām dienām viņš no Berlīnes ziņoja vecākiem: "Mēs pavadījām dienu Bogomolecu muižā (netālu no Antonopoles dzelzceļa stacijas)."

Turgeņevs bija Kareņinas pirmā franču tulkojuma iniciators, un

vēlāk Adele vēstulē izdevniecībai Hachette apstiprināja: "Kad Turgeņevs mani iesaistīja Annas Kareņinas tulkošanā, viņš man apliecināja, ka man ir tiesības to darīt bez autora personīgas atļaujas." Adele uztraucās, ka tulkojusi bez autora atļaujas. Iespējams, šīs bažas un tulkotājas delikātums bija iemesls tam, ka fakts par viņas lomu romāna tulkošanā vēsturē nav saglabājies. (Viņas bažas nebija pamatotas, jo tajā laikā starp Krieviju un lielāko daļu Rietumeiropas valstu, tostarp Franciju, nebija vienošanās par autortiesībām, un jebkuru krievu rakstnieka darbu bija iespējams tulkot bez autora piekrišanas.)

19. gs. 70. gadu sākumā viņa aktīvi darbojās literatūrā, tulkojot Tolstoja darbus franču valodā. Viņa turpināja to arī vēlāk, bet tās nozīme vēl nav pienācīgi novērtēta, iespējams, lielās pieticības dēļ, kas lika viņai izvairīties no jebkādas publiskas atzinības. Viņa bija atbildīga par pirmo Tolstoja romāna "Anna Kareņina" tulkojumu franču valodā, ko 1885. gadā publicēja Parīzes izdevniecība "Hachette", nenorādot tulkotāju. Romāns tika publicēts anonīmi, tāds tas palika ilgu laiku. Tolstoja pētnieki savos pētījumos nav pieminējuši Adeli, bet šajos darbos atklājas, ka pirmais Annas Kareņinas tulkojums franču valodā ir visveiksmīgākais.

(Turpinājums nākamajā lpp.)

(Nobeigums.)

DRAUDZĪBA AR ČAIKOVSKI

1886. gada vasarā Čaikovskis Parīzē sastapa krievu-franču sabiedrību, kas bija kulturāli atvērta un viņam atbalstoša. Jau no paša sākuma viņa kontakts ar Adeli ieguva dziļāku, draudzīgāku raksturu. To apstiprina vairākas Adeles vēstules, kas saglabājušās Valsts Čaikovska mājas-muzeja arhīvā, bet līdz šim Čaikovska pētnieki tās ir ignorējuši. Viņas vēstules attiecas uz Čaikovska uzturēšanos Parīzē no 1886. līdz 1891. gadam un gandrīz vienmēr ir par vienu un to pašu jautājumu: vai Čaikovskim koncertgrafika un sabiedrisko pienākumu virpulī varbūt būtu brīva stunda, lai kopā ar viņu pusdienotu? Tajās ir arī interesanta informācija par viņas četriem bērniem: Mariju (1856–1885), kura apprecējās ar Eižēnu d'Eihtālu (1844–1936), vēlāko “École libre des sciences politiques” direktoru; Adeli (1862–1889), kura apprecējās ar savu bijušo svaini Eižēnu d'Eihtālu divus gadus pēc māsas nāves, bet kura pati drīz traģiski gāja bojā; Filipu (1865–1896) un Mišelu (Mihailu) (1869–1911). Abi dēli pavadīja Bogomolecas kundzi ceļojumā uz Sanktpēterburgu 1889. gada Lieldienās, kur viņi satika Čaikovski.

Kopš viņu pirmās tikšanās pirms septiņiem gadiem Čaikovskis bija kļuvis par biežu viesi Bogomolecas kundzes mājās. Tāpat kā Turgeņevs, viņš novērtēja saimnieci par viņas patieso un nesavtīgo interesi, kas skāra krievu mākslu. Šajā ziņā viņa labvēlīgi atšķīrās no tā laika citiem Parīzes mecenātiem, kuri vairāk rūpējās par slaveni mākslinieku pulcēšanu ap sevi, lai ar viņiem lielītos, it kā viņi būtu tikai papildu aksesuārs greznajiem saloniem. Parīzē viņu pazina kā *Madame Bohomolec* (Bogomolecas kundzi).

Uz Turgeņeva zārka Parīzē kopā ar sudraba vainagu bija redzams Bogomolecas kundzes vārds starp iegravētajiem vārdiem, kas piederēja mirušā krievu draugiem un paziņām, kuri tolaik dzīvoja Francijā.

Pēc īsas uzturēšanās Parīzē 1893. gada janvārī Čaikovskis Parīzi apmeklēja tikai vienu reizi – jūnijā sākumā, atgriežoties no Anglijas ar goda doktora grādu, bet arī tur viņš uzturējās tikai dažas dienas. Iespējams, viņš tomēr izmantoja iespēju, lai izrādītu cieņu Adelei. Viņa nomira četrus gadus pēc komponista nāves 1897. gada maijā Parīzē.

Adele Bogomoleca atstājusi ļoti skaistu vēsturisko Rozentovas muižas mantojumu. Viņas sirds, tāpat kā daudzām sievietēm, alka pēc pašizpaušmes un atrada veidus un formas, kā to piepildīt.

Jana Indričāne, MVM krājuma glabātāja

Sagatavots pēc http://en.tchaikovsky-research.net/pages/Ad%C3%A8le_Bohomoletz

**Marijai Smirnovai 2. vieta
zīmējumu konkursā**

Lai atcerētos par 1941. gada 14. jūnija un 1949. gada 25. marta vardarbīgajām un nelikumīgajām piespiedu izsūtīšanām uz Sibīriju, komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds “Sibīrijas bērni” rīkoja zīmējumu konkursu skolēniem „Sibīrijas bērni 1941/1949” un sacerējumu konkursu „Trimdas bērni 1944 – dzimuši Sibīrijā”.

13. jūnijā fonds organizēja zīmējumu konkursa uzvarētāju apbalvošanas pasākumu, kas notika Rīgas Latviešu biedrības namā. No Rīgas Latviešu biedrības namā bija apskatāma labāko konkursa darbu izstāde. Latvijas Valsts Maltas vidusskolas uz šo pasākumu tika uzaicināta arī 4.b klases skolniece, **2. vietas ieguvēja 1. grupā (6–10 gadi)** Marija Smirnova. Dāvanā Marija saņēma diplomu, grāmatas un 60 eiro naudas balvu. Apsveicam un vēlām radošus panākumus arī turpmāk!

Jāpiebilst, ka 6–10 gadu grupā bija viens 1.vietas ieguvējs, divi

2.vietas un trīs 3. vietas ieguvēji. Tāpat vēl tika pasniegtas Dzintras Gekas, Giora Geka, Lauras Veļas un Viļņa Heinrichsona speciālbaldas. Rīgas Latviešu biedrības namā bija apskatāma labāko konkursa darbu izstāde. Latvijas Valsts Ministru prezidente Evika Siliņa un bijušais Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis uzrunāja klātesošos un personīgi sveica konkursa uzvarētājus. Paldies vidusskolas direktorei Vinerai Dimapere par atbalstu un iespēju apmeklēt šo pasākumu!

Antoņina Vasiļjeva,
vizuālās māksla skolotāja

Silmalā, Maltā un Baldā piemin ebreju genocīda upurus

4. jūlijā, Ebreju tautas genocīda upuru piemiņas dienā, Maltas vēstures muzejs kopā ar Silmalas bibliotēku organizēja pasākumu “Sāpju un iznīcības ceļš”, kurā notika sveču un ziedu nolikšana pie holokausta upuru piemiņai uzstādītajiem akmeņiem Baldas mežā un pie Maltas kultūras nama, atceres brīdis Silmalā (pie piemiņas akmens). Rēzeknes novada domes priekšsēdētājs Guntars Skudra savā uzrunā pie Maltas ebreju piemiņai uzstādītā piemiņas akmens Maltas kultūras nama teritorijā uzsvēra, cik svarīgi turēt piemiņu, lai nenotiktu lielākais ļaunums. Viņš izteica atziņu, ka vēsturiskos notikumos cilvēki sadalās noteiktās kategorijās: tie, kuri pretojas un kuru ir vismazāk, tie, kuri atbalsta, un tie, kuri noraugās klusējot, kuri ir vienaldzīgi. Un tie ir vislielākais ļaunums. Viņš atgādināja par traģēdijas milzīgo apmēru Latvijā un visā Eiropā.

Paldies Sergejam Šilovam par vēsturiskajiem komentāriem, par savu tuvinieku atmiņām, kuras papildina skaudros stāstus par ebreju traģiskajiem likteņiem. Paldies par emocionālo muzikālo sniegumu Maltas Mūzikas skolas audzēkņēm Selīnai un Sintijai Svīkšām, kā arī Maritai Rutkovskai.

Laiks pirms 84 gadiem – 1941. gada 4. jūlijs ir diena, kad Rīgā tika nodedzināta Rīgas Lielā horālā sinagoga un sāka dedzināt arī citas sinagogas. Tas bija sākums ciešanām un holokaustam.

Ivritā holokaustu dēvē par šoa – katastrofa. Ebreju liktenis Latvijā vācu okupācijas laikā bija katastrofāls. Holokausts no grieķu valodas tulkojumā nozīmē genocīda paveids, ar ko parasti saprot masveida ebreju iznīcināšanu.

Šai melnajai vēstures lappusei pieskaroties, šķiet, var sajust sabirstam atmiņu pelnus delnās. Uzpuš vējš un atmiņu pelni izkaisīti vietās, kur notika necilvēciskas traģēdijas.

Šodien mēs varam tikai lūgt un lūgties mūžīgu mieru viņu dvēselēm. Lūgsimies par tiem kas tika nepamatoti noslepkavoti, par to, ka gadiem ilgi esam staigājuši citus ceļus, līdz cieņpilnai piemiņas uzturēšanai.

Šinī dienā Latvijā un visā Eiropā rīko “Dzīvo gājienu”. Gājiena simboliska nozīme – atgādināt par katra dzīvības vērtību. Arī mēs 4. jūlijā mērojam ceļu, ko veica Silmalas un Maltas ebreju cilvēki pirmsnāves šausmās, devāmies viņu atstātajās neredzamajās pēdās. Mums ir svarīgi to izdarīt, lai nekas līdzīgs nekad vairs nenotiktu...

Spējai līdzī pārdzīvot nav noilguma. Iztēlē cauri miglu vāliem iznīcības ceļā dodas zem bēdu nassas sakumpuši cilvēku stāvi – mātes ar bērniem, veci cilvēki, veselas ģimenes, turot un balstot viens

Atceres pasākumu Maltā apmeklēja Rēzeknes novada domes priekšsēdētājs Guntars Skudra

otru, ar pēdējo cerību palikt dzīviem, izdzīvot, bet katrs solis bija svina pielietis... Ceļš, ko viņi gāja, bija sāpju un iznīcības ceļš. Viņu bija ļoti, ļoti daudz... Tās nomocīto, nobendēto ebreju dvēseles kļūjo un pa laikam pieklaucē pie dzīvo sirdsapziņas...

Otrā pasaules kara laikā nacistu ideoloģisko mērķu izpildes rezultātā Eiropā tika nogalināti aptuveni 6 miljoni ebreju... Tas uzskatāms par vienu no briesmīgākajiem cilvēktiesību pārkāpumiem pasaules vēsturē...

Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga 2004. gada 19. decembrī, uzrunājot holokausta upuru piemiņas vietu atklāšanas dalībnieku, teica zīmīgus vārdus, kas ir aktuāli arī šodien:

“Piemiņas zīmes, kas pakāpeniski tiek uzstādītas dažādās Latvijas vietās, būs atgādinājums lielajai traģēdijai, ko Otrā pasaules kara gados pārdzīvoja ne vien Maltas apkārtnes, bet arī visas Latvijas ebreju kopiena. Tā būs brīdinājuma zīme tam, cik bīstams ir ļaunums, aicinot cilvēkus vienmēr būt modriem un nepieļaut līdzīgas traģēdijas atkārtosanos. Visas iekārtotās un sakoptās piemiņas vietas ir apliecinājums tam, ka dzīvie atceras bojā gājušos un glabā viņu piemiņu”.

Piemiņas vietas ir uzstādītas, lai mēs nāktu un atcerētos...

Silvija Pigožne,

Maltas vēstures muzeja vadītāja P.S. Piemiņas vietas Silmalā un Baldā atrodas klusos nostūrīšos, kas necieš no cilvēku rīcības. Maltā tas ir laukums pie KN, tāpēc atcerēsimies šī pieminekļa vēstījumu arī ikdienā.

Ar saukli “Sajūti Rēzeknes novadul!” tiek izziņoti šī gada Rēzeknes novada dienu pasākumi, kas ļaus sajūst novadu ar visām piecām maņām. No 18. līdz 20. jūlijam piecās Rēzeknes novada apvienībās norisināsies svētku svinības, kuru laikā katram būs iespēja tās izbau-dīt tirdziņos, koncertos, meistar-klasēs un paraugdemonstrējumos.

KAUNATAS APVIENĪBAS PĀRVALDE

18. jūlijā no plkst. 18.00 Griškānu pagasta Sprūževas ciema parkā norisināsies dažādu veidu meistar-klases un paraugdemonstrējumi, kas ļaus sajūst novada vērtības caur tausti. Plkst. 19.00 būs iespēja bau-dīt Rēzeknes novada māksliniecis-ko kolektīvu koncertu, kurā pieda-līsies ne vien Kaunatas apvienības mākslinieciskie kolektīvi, bet arī Rēzeknes novada vokālā studija “Skonai”. Koncerta noslēgumā uzstāsies šlāgerapvienība “Auzas”. Vakara izskaņā, plkst. 21.00, balli spēlēs grupa “Moras Olūts”.

MALTAS APVIENĪBAS PĀRVALDE

19. jūlijā Ozolaines pagasta Bek-šu ciemā rosība sāksies jau plkst. 6.00, kad pašā rīta agrumā notiks makšķerēšanas sacensības. Savu-kārt plkst. 11.00 notiks pasākuma atklāšana, kurā piedalīsies Maltas apvienības mākslinieciskie kolektīvi. Pasākuma laikā norisināsies Maltas apvienības pagastu prezen-tācijas, dažādas meistardarbnīcas, kā arī mājražotāju, amatnieku un stādu audzētāju tirdziņš, pārvēršot svētkus īstā garšu piedzīvojumā. Koncertā plkst. 13.30 uz skatuves kāps Maltas apvienības mākslinie-ciskie kolektīvi, bet pasākumu no-slēgs grupa “Borowa MC”.

RĒZEKNES 2025 NOVADA DIENAS

SAJŪTI RĒZEKNES NOVADU!

KAUNATAS APVIENĪBA

MALTAS APVIENĪBA

VIĻĀNU APVIENĪBA

DRICĀNU APVIENĪBA

NAUTRĒNU APVIENĪBA

VIĻĀNU APVIENĪBAS PĀRVALDE

19. jūlija vakara cēlienā svētki turpināsies Viļānos – Lakstīgalu salā, kur no plkst. 18.00 norisinā-sies meistarklases un paraugde-monstrējumi, ļaujot izjust Rēzek-nes novada smaržas. Plkst. 19.00 svētku koncertu sniegs Rēzeknes novada mākslinieciskie kolektīvi un dziedātāja Liene Šomase. Vakaru plkst. 21.00 noslēgs diskoballe, ku-rā par muzikālo noformējumu rū-pēsies Ainārs Lipskis, bet starplai-kos spēlēs DJ Andry.

DRICĀNU APVIENĪBAS PĀRVALDE

20. jūlijā Rēzeknes novada die-nu pasākumi turpināsies Gaigala-vas pagasta Lubāna ezera pludma-lē, kur jau plkst. 1.00 naktī sāksies gaismas parāde “Laivu mirdzēša-na”. Tajā piedalīsies dažādu veidu laivas, rotātas ar gaismas dekoriem, atklājot skatam mirdzošo Lubāna ezera ainavu. Plkst. 3.30 ezera kras-tā notiks akustiskais saullēkta kon-certs, kurā piedalīsies mūziķi Juris

Laizāns, Arnis Stepīņš, Mārtiņš Dzindzuks un programmu papildi-nās Dricānu pagasta kultūras nama jauniešu deju kolektīvs “Jumalēni”.

NAUTRĒNU APVIENĪBAS PĀRVALDE

Rēzeknes novada dienas noslēg-sies 20. jūlijā Lendžu pagasta brīv-dabas estrādē, kur jau no plkst. 13.00 darbosies amatnieku tirdziņš, kā arī apmeklētājiem būs iespēja piedalīties dažādās ar dzirdi saistī-tās meistarklasēs. Paraugdemon-strējumus ar pašu radīto instrumen-tu “trubafonu” sniegs arī grupa “Santehniķi”. Plkst. 15.00 būs ie-spēja baudīt koncertuzvedumu pēc Rūdolfa Blaumaņa stāstu motīviem “Eisa pavuiceiba mīļuošanā”, kurā piedalīsies Nautrēnu apvienības mākslinieciskie kolektīvi. Pasāku-mu plkst. 16.00 noslēgs postfolklo-ras grupa “Rīkši”.

Ieeja visos pasākumos bez maksas! Sajūti, izbaudi un piedzī-vo Rēzeknes novadu ar visām ma-ņām!

Avots - rezeknesnovads.lv

Izdevējs – Maltas apvienības pārvalde Maltas pagastā.
Reģ. Nr.40900027426. Juridiskā un faktiskā adrese: Brīvības iela 6, Malta, info@malta.lv
Rekvizīti: Banka: A/S Swedbank, Swift kods HABALV22, konta Nr. 45HABA0551046064216.
Izdevuma veidotāja Skaidrīte Svikša, e-pasta adrese maltas.zinas@inbox.lv
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild to autori. Metiens 300 eksemplāru.
Aktualitātes - twitter.com/MaltasApvieniba , www.malta.lv un www.rezeknesnovads.lv.

